

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

OVERORDNEDE FØRINGER OG RETNINGSLINJER TIL LOKALISERING OG TOMT

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

DOKUMENTNUMMER: 00-000000000-00-00-00							
Prosjekt	Hovedfunksjon	Disiplin	Prosess	Dokumenttype	Løpenr.	Revisjon	Side

UTARBEIDET AV		
Vigdis Hartmann	Sykehusbygg HF	Prosjektleder
Gunn Håberget	Sykehusbygg HF	Programmeringsleder
Gudmund Moen	Sykehusbygg HF	Referansegruppe
Ragnhild Aslaksen	Sykehusbygg HF	Referansegruppe

DOKUMENTSTATUS					
0.1	07.04.2016	Utkast til NFK og HS HF			
0.2	12.04.2016	Utkast til Styringsgruppen 21.04.2016			
0.3	26.04.2016	Høringsutkast sendt SG			
1.0	19.05.2016	Høringsutkast sendt ut på høring			

BEHANDLINGSPROSEDYRE			
Oversendt for behandling	Forventet dato for behandling	Instans	Dato for behandling

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Dato: 19.05.2016

Side 1

Innhold

Bakgrunn.....	2
Henvisninger.....	2
Statlige føringer og retningslinjer.....	2
Sykehusfaglige føringer, retningslinjer og erfaringer.....	2
Regionale og lokale føringer og retningslinjer (prosjektspesifikt).....	3
Sammenstilling av overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt for sykehusprosjekter.....	4
Sjekkpunkt med vektning for vurdering av alternativer for lokalisering og tomt.....	4
Sjekkliste -.....	4
Vektning -.....	4

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Dato: 19.05.2016

Side 2

Bakgrunn

I forbindelse med valg av lokalisering og tomt for sykehus er det utarbeidet en sammenstilling av hvilke overordnede føringer og retningslinjer som finnes for lokalisering og tomt for sykehus. Dette gjelder objektive overordnede statlige, sykehusfaglige og regionale føringer og retningslinjer som vil danne grunnlag som rammebetingelser for vurdering av lokalisering og tomt.

Dette dokumentet baserer seg på hvilke føringer og retningslinjer som finnes i forhold til:

- A. Statlige føringer og retningslinjer
- B. Sykehusfaglige føringer, retningslinjer og erfaringer som er gjort i andre sykehusprosjekter
- C. Regionale og lokale føringer og retningslinjer

Dokumentet er utarbeidet som en generell oversikt og sjekklister som kan benyttes i forbindelse med vurdering av lokalisering og tomt for et sykehus. Sjekklister er utarbeidet slik at den kan tilpasses det enkelte sykehusprosjekt for punkt C – Regionale og lokale føringer og retningslinjer for det konkrete sykehusprosjektet.

Dette dokumentet er tilpasset prosjektet: **Idéfase Helgelandssykehuset 2025**.

Staten gir føringer gjennom overordnede retningslinjer om hvilke vurderinger og premisser som skal ligge til grunn for lokalisering av statlig virksomhet, i denne sammenheng sykehus. Statlige bygninger som sykehus sin plassering og utbredelse har store konsekvenser for by- og tettstedsutvikling, miljø, arealbruk, transport, beredskap, arbeidsplasser, rekruttering mm. De regionale og lokale planene skal igjen bygge på statlige føringer og retningslinjer.

For sykehusprosjekter er de regionale helseforetakene som til slutt vedtar lokalisering og tomt for et sykehusprosjekt. I noen sammenhenger vil endelig beslutning ligge hos Helse- og omsorgsdepartementet dersom beslutningen innebærer nedleggelse eller etablering av sykehus. Vedtaket som gjøres er basert på innspill fra lokale planmyndigheter og berørte parter. Dersom de regionale helseforetakene velger å se bort fra overordnede føringer og retningslinjer må dette begrunnes særskilt.

Henvisninger

Statlige føringer og retningslinjer

Det vises til følgende linker:

- Plan- og bygningsloven
- 2014 Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon
- 2014 Statlig planretningslinjer for samordnet bolig-, og transportplanlegging
- 2011 Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen
- 2016 Nasjonal transportplan 2018-2029 (forslag, Stortingsmelding våren 2017)
- Teknisk forskrift med veiledning (TEK10)

Sykehusfaglige føringer, retningslinjer og erfaringer

- LOV-1999-07-02-61 Specialisthelsetjenesteloven «plikt til å yte nødvendig helsehjelp»
- LOV-1999-07-02-64 Helsepersonelloven
- St.meld. 11 Nasjonal helse- og sykehusplan (2016 – 2019) med føringer fra behandling i Stortinget og presiseringer fra foretaksprotokoll i Helse Nord 04.05.2016.

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Dato: 19.05.2016

Side 3

- *Kap 12.14 Geografi og bosettingsmønster, avstand mellom sykehus, tilgjengelighet til bil-, båt- og luftambulansetjenester, værforhold og rekrutteringsmuligheter må tillegges stor vekt i utformingen av framtidens akutt sykehus*
- NOU 2015:17 «Først og fremst»
- Akutforskriften (2015)
- St.meld. nr 43 (2008-2009) Om akuttmedisinsk beredskap
- St.meld. nr 47 (2008 – 2009) Samhandlingsreformen – rett behandling - på rett sted – til rett tid
- St.meld. nr 12 (2008-2009) En gledelig begivenhet. Om en sammenhengende svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg
- NOU 2014:12 Åpent og rettferdig – prioriteringer i helsetjenesten
- Traumesystem i Norge (2006) rapport – krav til sykehus med akutfunksjon som skal motta alvorlig skadde pasienter
- Oppdragsdokument fra det enkelte RHF
- Regionale føringer på fagspesifikke planer
- Regionale føringer på funksjonsfordeling innad mellom foretakene
- Funksjonsfordeling innad i helseforetaket mellom foretakets lokasjoner
- Samarbeidsavtaler mellom Spesialisthelsetjenesten og kommunene
- Ambulanseplan
- Nasjonal føring på opprettelse av Kommunale Akutte Døgnsenger fra 1.1.2016

Regionale og lokale føringer og retningslinjer (prosjektspesifikt)

Det vises til følgende linker:

- Fylkesplan for Nordland 2013-2025
- Regionalplan – Klimautfordringer i Nordland 2016-2020
- Regionalplan for by- og regionsenterpolitikk for Nordland (under arbeid)
- Transportplan Nordland 2013-2024 (under revisjon)
- Handlingsplan for folkehelsearbeid 2013-2016 (kap 11.2 aktiv transport)
- Diverse kommunedelplaner for kommunene på Helgeland, herunder:
  - Kommunedelplan for kollektivtrafikk 2015-2020. Planprogram høringsutkast. Mo i Rana
  - Vefsn kommune. Kommuneplanens langsiktige samfunnsdel 2009-2010
  - Brønnøy kommune. Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2020.
  - Alstadhaug kommune. Kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2012-2022

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Dato: 19.05.2016

Side 4

Sammenstilling av overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt for sykehusprosjekter

Det vises til vedlegg.

Sammenstillingen viser hvilke overordnede føringer og retningslinjer som gjelder som kriterier for lokalisering av et sykehus på Helgeland.

Sammenstillingen er basert på:

- Statlige og rikspolitiske føringer og retningslinjer
- Sykehusfaglige føringer, retningslinjer og erfaringer fra andre sykehusprosjekter
- Fylkeskommunale og kommunale føringer og retningslinjer

Sjekkpunkt med vekting for vurdering av alternativer for lokalisering og tomt

Sjekkliste -

Under følger forslag til sjekkliste for valg av lokalisering og tomt. Sjekklisten er basert på overordnede føringer og retningslinjer for lokalisering og tomt av et sykehus.

Kriteriene sjekkes i første omgang ut mot aktuelle lokaliseringer (sted). Etter en grovsortering for lokalisering (sted) gjøres en vurdering av aktuelle tomter innenfor aktuell lokalisering (sted).

Vekting -

I forhold til vekting er det angitt hvordan de ulike kriteriene skal vektas ifm valg av lokalisering og sykehus. Vektingen av alternativene er foreslått utfra:

- Må krav = Absolutte planfaglige krav. Omfatter lover, forskrifter og absolutte sykehusfaglige krav som krav til sikkerhet og beredskap.
- Bør krav = Planfaglige krav som kan gi innsigelsesmulighet ved avvik. Omfatter rikspolitiske retningslinjer, fylkeskommunale planer mm.
- Kan krav = Planfaglige krav som kan gi kommentarer ved avvik.
- Må også hensyntas = Krav som det også må vurderes konsekvenser for ifm de ulike alternativene.

Vedrørende planfaglige krav som kan gi innsigelsesgrunn ved avvik henvises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2/14 [«Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven»](#).

Ved vurdering av de ulike alternativene vil den lokalisering og tomt som tilfredsstillter flest må/absolutte kriterier og deretter flest bør/innsigelseskriterier være den beste:

Overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

IDÉFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Dato: 19.05.2016

Side 5

Sjekkpunkt	Føringer og retningslinjer			Vekting av sjekkpunktene/kriterier			
	Statlig	Sykehusfaglig	Regional/ lokalt	Må = Absolutte	Bør = Innsigelse	Kan = Kommentarer	Må også hensyntas
Byutvikling	X		X		X		
By- og tettstedsnært	X	X	X		X		
Klimatilpasning				X			
• Flomfare	X	X	X	X			
• skredfare	X	X	X	X			
• Grunnforhold	X	X	X	X			
Kapasitet og stabilitet for overordnet infrastruktur		X		X			
Trafikk og tilgjengelighet	X	X	X	X	X		X
• Tilgjengelighet for ansatte, pasienter og pårørende (kollektivtilbud-knutepunkter)					X		
• Tilgjengelig for akuttransport med bil, luft- og båtambulanse				X			
• Konsekvenser for beredskap som følge av avstand mellom sykehus							X
• Tilgjengelighet og nærhet til akuttfunksjoner for pasienter. Hvor langt er det til sykehuset?							X
• Responstid fra legevakt, ambulansestasjon, sykehjem og andre som kan yte akuttmedisinsk hjelp							X
• Nærhet til utrykning som politi, brann og redningstjeneste							X
• Stabile forhold for helikopterlandingsplass				X			
• Stabil infrastruktur				X			
Areal- og byplanmessig forankring. Reguleringsrisiko	X	X	X		X		
Miljø- og naturmangfold (grønt sykehus)	X	X	X		X		
Rekruttering/arbeidsplasser	X	X	X		X		
Mulighet for fremtidig utvidelse		X		X			
Opprettholde full og sikker drift i anleggs-, bygge- og flyttefasen		X		X			
Tomtekostnader		X		X			

IDEFASE HELGELANDSSYKEHUSET 2025

Sammenstilling av overordnede føringer og retningslinjer til lokalisering og tomt

Utarbeidet av Sykehusbygg HF

Versjon: Utkast 02

Dato: 29.04.2016

A. STATLIGE FØRINGER OG RETNINGSLINJER	
Føringer og retningslinjer	Beskrivelse av føringer og retningslinjer
A0	Nasjonale forventninger
	Gode og effektive planprosesser
	Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling
	Attraktiven og klimavennlige by- og tettstedsområder
A1	2014 Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon
	2014 Retningslinjer for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon
	<p><i>Krav til nærleik til tenesta</i> Det er naturleg å skilje mellom staduavhengige og stadavhengige tenester etter kva grad tenesta krev fysisk nærleik til brukarane. Før avgjerd om (ny) lokalisering av verksemd, skal type og hyppigheit av publikumskontakt dokumenterast. Jo meir avhengig verksemda er av direkte kontakt med brukarane, desto nærare brukarane må verksemda vere lokalisert.</p> <p>A1.1</p>
	<p><i>Kompetansekrav til dei som skal utføre arbeidsoppgåvene</i> . I kor stor grad verksemda vil vere i stand til å rekruttere og ta vare på kvalifisert arbeidskraft, er eit viktig moment når ein skal ta stilling til lokaliseringa. Verksemda sitt kompetansebehov skal dokumenterast og grunngjevast. Dette må vurderast opp mot potensialet for at aktuelle lokaliseringalternativ kan tilfredsstillere verksemda sitt kompetansebehov.</p> <p>A1.2</p>
	<p><i>Krav til infrastruktur, nærleik til andre typar fagmiljø, offentlege styresmakter m.m</i> . Enkelte verksemder stiller særskilde krav til fysisk og digital infrastruktur. Det kan til dømes vere nærleik til flyplass, jernbane, eller annan kommunikasjon. Ein del verksemder kan også ha behov for nærleik til særskilde offentlege styresmakter, forskingsmiljø osv. Verksemda sitt behov for nærleik til særskild infrastruktur eller spesielle typar fagmiljø, offentlege styresmakter eller anna skal dokumenterast og grunngjevast.</p> <p>A1.3</p>
Vilkår for lokalisering:	
	<p>Ved oppretting av nye eller ved omlokalisering av statlege verksemder, skal det leggjast vekt på lokalisering i regionale sentra der verksemda har størst potensial for å bidra til det lokale tilbodet av arbeidsplassar, både med omsyn til omfang og breidde.</p> <p>A1.4</p>
Særskilt om formålet ved lokaliseringspolitikken	
	<p>Eit av dei overordna måla for statleg forvaltning er at ho skal vere kostnadseffektiv. Ved val av (ny) lokalisering av statleg verksemd skal kostnadene ved dei ulike lokalisering-alternativa dokumenterast. Dette kan mellom anna vere kostnader knytt til husleige, løn, kvalitet i tenesta, men òg produktivitetsforbetringar gjennom realisering av potensielle effektiviseringsgevinstar ved omorganisering og utskifting av tilsette.</p> <p>A1.5</p>
Kostnadseffektivitet og effektiv oppgaveløsning	

	Særskilt om å gjere greie for konsekvensane for arbeidsmarknader som mister statlege arbeidsplassar	A1.6	Ved forslag om å endre lokalisering av eksisterande statleg verksemd skal det gjerast greie for konsekvensane for arbeidsmarknaden(e) som mistar statlege arbeidsplassar. Ved større strukturendringar har fagdepartementet ansvar for å vurdere behov for avbøtande tiltak.
A2	2014 Statlige retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging		

<https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/statlige-planoppgaver/statlige-planretningslinjer-spr/id664274/>

			Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet. Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I henhold til klimaforliket er det et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.
	Hensikt og mål:	A2.1.	
		A2.2	4.1 Rammer for utbyggingsmønster og transportsystem bør fastsettes i regionale planer i tråd med disse retningslinjene. Planene bør avklare utbyggingsmønster, lokalisering av regionale handels- og servicefunksjoner og hovedtrekkene i transportsystemet, herunder knutepunkter for kollektivtrafikken. Planene bør trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur- og friluftsområder.
		A2.3	4.2 Utbyggingsmønster og transportsystem må samordnes for å oppnå effektive løsninger, og slik at transportbehovet kan begrenses og det legges til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

A2.4	<p>4.3 I by- og tettstedsområder og rundt kollektivknutepunkter bør det legges særlig vekt på høy arealutnyttelse, fortetting og transformasjon. I områder med stort utbyggingspress bør det legges til rette for arealutnyttelse utover det som er typisk. Samtidig bør hensynet til gode uteområder, lysforhold og miljøkvalitet tillegges vekt, i tråd med statlige normer og retningslinjer. Potensialet for fortetting og transformasjon bør utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk. Nye utbyggingsområder bør styres mot sentrumsnære områder med mulighet for utbygging med mindre arealkonflikter. Utvikling av nye, større boligområder må sees i sammenheng med behovet for infrastruktur. Det er nødvendig å ta vare på god matjord, men jordvernet må balanseres mot storsamfunnets behov. I områder med lite utbyggingspress, og hvor lokale myndigheter vurderer det som nødvendig for å øke attraktiviteten for bosetting, kan det planlegges for et mer differensiert bosettingsmønster.</p>
A2.5	<p>4.4 Infrastruktur og framkommelighet for kollektivtrafikken skal prioriteres i planleggingen. I transportkorridorer hvor det er grunnlag for det, skal areal og kapasitet til bane og annen kollektivtrafikk vektlegges.</p> <p>Knutepunkter for kollektivtrafikken bør ha gode overgangsmuligheter mellom ulike transportmidler. Det bør legges til rette for innfartsparkering langs hovedlinjene for kollektivtrafikken. Tilrettelegging for innfartsparkering må sees i sammenheng med behovet for fortetting og effektiv arealutnyttelse rundt kollektivknutepunkter.</p> <p>Planleggingen skal bidra til å styrke sykkel og gange som transportform. I større by- og tettstedsområder der økt bruk av sykkel og gange kan bidra til effektive løsninger for transportsystemet, bør det utarbeides planer for et sammenhengende gang- og sykkelvegnett med høy kvalitet.</p>
A2.6	<p>4.5 Det skal legges til rette for at handelsvirksomhet og andre publikumsrettede private og offentlige tjenestetilbud kan lokaliseres ut fra en regional helhetsvurdering tilpasset eksisterende og planlagt senterstruktur og kollektivknutepunkter. Dette gjelder også for besøks- og arbeidsplassintensive statlige virksomheter. Virksomhetene må tilpasses omgivelsene med hensyn til størrelse og utforming.</p>
A2.7	<p>4.6 Effektiv og sikker trafikkavvikling og god framkommelighet for næringstransport må vektlegges i planleggingen. Virksomheter for godstransport bør lokaliseres med god tilgjengelighet til jernbane, havn eller hovedvegnett.</p>

		A2.8	4.7 I planleggingen skal det tas hensyn til overordnet grønnstruktur, forsvarlig overvannshåndtering, viktig naturmangfold, god matjord, kulturhistoriske verdier og estetiske kvaliteter. Kulturminner og kulturmiljøer bør tas aktivt i bruk som ressurser i by- og tettstedsutviklingen.
	Retningslinjer for samordning av bolig-, areal- og transportplanlegging:	A2.9	4.8 Planleggingen skal ta høyde for universell utforming og tilgjengelighet for alle, og ta hensyn til den delen av befolkningen som har lav mobilitet.
A3	2011 Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen		
	https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/statlige-planoppgaver/statlige-planretningslinjer-spr/id664274/		
		A3.1	Retningslinjene følger opp den nye plan- og bygningsloven, der byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen er videreført og strammet inn. Målet er å ivareta allmennhetens interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. I 100-metersbeltet skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.
A4	2009 Statlige retningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene		
	https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan--og-bygningsloven/plan/statlige-planoppgaver/statlige-planretningslinjer-spr/id664274/		
		A4.1	Den statlige retningslinjen setter nasjonale mål for klima- og energiplanleggingen i kommuner og fylkeskommuner. De skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging.
A5	2016 Nasjonal transportplan 2018-2029 (forslag, Stortingsmelding våren 2017)		
	http://www.ntp.dep.no/Nasjonale+transportplaner/2018-2029/Plangrunnlag		
	Endret transportmiddelfordeling i byene	A5.1	Transportetatene foreslår følgende mål: - Nullvekstmålet for personbiler skal utvides til alle mellomstore byområdet og byer der hvor det er aktuelt med bypakker. - Det skal legges til rette for arealbruk som reduserer transportbehovet. Det skal også være et premiss i planleggingen av veg og jernbane.
	Tiltak og virkemiddel	A5.2	Bærekraftig mobilitet og effektiv arealbruk er sentrale elementer i byutviklingen fram mot 2050. Arealbruksmønsteret må bygge opp under kollektivtransporten og infrastruktur for gåing og sykling. Det er nødvendig med en tetter arealbruksutvikling ved knutepunkter, og det må etableres sammenhengende og trygg adkomst for gående og syklende. Det offentlige bør i større grad enn i dag praktisere en samordnet areal- og transportplanlegging ved lokalisering av publikumsrettet virksomhet og større arbeidsplasser, for eksempel sykehus, universiteter, høyskoler og videregående skoler. Strategier for arealbruksutvikling i byområdene beskrives nærmere i kap. 5.

A6	Teknisk forskrift med veiledning (TEK10)	
	http://dibk.no/no/BYGGEREGLER/Gjeldende-byggeregler/Veiledning-om-tekniske-krav-til-byggverk/?dxp=/dyp/content/tekniskekrav/7/	
	§7.2 Sikkerhet mot storm og stormflo	A6.1
		Byggverk hvor konsekvensen av en flom er særlig stor, skal ikke plasseres i flomutsatt område
	Veiledning til §7.2.	Kravet gjelder byggverk som har nasjonal eller regional betydning for beredskap og krisehåndtering, slik som regionsykehus, regionale/nasjonale beredskapsinstitusjoner o.l. Kravet gjelder videre byggverk for virksomheter som omfattes av storulykkeforskriften (virksomheter med anlegg der det fremstilles, brukes, håndteres eller lagres farlige stoffer). Kravet i denne bestemmelsen kan bare tilfredsstilles ved å plassere byggverket flomsikkert, dvs. at det ikke er en løsning å sikre eller tilpasse tiltaket slik at det tåler oversvømmelse. Bakgrunnen er at de spesielle tiltakene som denne bestemmelsen er myntet på må fungere også under flom, eller at flomskader kan gi livsfarlig forurensning.
	§7.3 Sikkerhet mot skred	A6.2
		Byggverk hvor konsekvensen av et skred, herunder sekundærvirkninger av skred, er særlig stor, skal ikke plasseres i skredfarlig område
	Veiledning til §7.3	Kravet gjelder for eksempel bygninger som har nasjonal eller regional betydning for beredskap og krisehåndtering, slik som regionsykehus, regional/nasjonal beredskapsinstitusjon og lignende..... Kravet i denne bestemmelsen kan bare tilfredsstilles ved å plassere byggverket utenfor skredfarlig område, dvs. at det ikke er en løsning å sikre byggverket mot skred. Bakgrunnen er at de spesielle byggverkene denne bestemmelsen er myntet på må fungere også ved store skredulykker, eller at et skred kan gi livsfarlig forurensning.
	§7.4 Sikkerhet mot skred. Unntak for flodbølge som skyldes fjellskred	A6.3
	Veiledning til §7.4	oppfylt vil imidlertid bestemmelsen eksempelvis omfatte: Byggverk som må fungere i beredskapssituasjoner. Dette kan være sykehus, brannstasjon, politistasjon, sivilforsvarsanlegg og infrastruktur av stor samfunnsmessig betydning så som telekommunikasjon og energiforsyning.....
B. SYKEHUSFAGLIGE FØRINGER OG RETNINGSLINJER FOR LOKALISERING AV AKUTTSYKEHUS		
Føringer, retningslinjer og erfaringer		Beskrivelse av føringer, retningslinjer og erfaringer
B1	Miljø- og klimatiltak innen bygg og eiendomsforvaltning i spesialisthelsetjenesten	
	ER/Styret/Styredokumenter/2013/Styresak%20131-2013%20Det%20nasjonale%20milj%C3%B8-%20og%20klimaprojektet%20%E2%80%93%20rapport%20fr%C3%A5%20delprosjekt%20	
	Handlingsplan 2013-2016: Klimagassutslipp	B1.1
		Det skal utarbeides klimaregnskap for alle nye prosjekter. Dette skal foreligge før en prosjektbeslutning (dvs. i konseptfasen og forprosjektfasen).
B2	Sykehusfaglige forhold. Følgende må sjekkes:	
	Sikkerhetsrelaterte forhold - sikkerhet mot naturpåkjenning	B2.1
		Flomfare
		Rasfare
		Grunnforhold

	Sikkerhetsrelaterte forhold - Teknisk infrastruktur	B2.2	Kapasitet overordnet teknisk infrastruktur Stabil infrastruktur (påvirker pasientsikkerhet)
	Sikkerhetsrelaterte forhold - Trafikk, tilgjengelighet	B2.3	Tilgjengelighet for ansatte, pasienter og pårørende (veg, bane, fly, kollektivtilbud) Tilgjengelighet for akuttransport med bil-, luft- og båtambulanse Konsekvenser for beredskap som følge av avstand mellom sykehus, herunder funksjonsfordelte tilbud Tilgjengelighet og nærhet til akuttfunksjoner for pasienter. Hvor langt er det til sykehuset? Responstid fra legevakt, ambulansestasjon, sykehjem og andre som kan yte akuttmedisinsk hjelp Nærhet til utrykning som politi, brann og redningstjeneste Mulighet for helikopterlandingsplass
	Planforhold	B2.2	Reguleringsstatus - vernestatus
	Utvidelsesmuligheter	B2.3	Utvidelsesmuligheter
	Rekruttering	B2.4	Konsekvenser for rekruttering
C. REGIONALE OG LOKALE FØRINGER RETNINGSLINJER FOR LOKALISERING AV AKUTTSYKEHUS (PROSJEKTSPEFIKT)			
Føringer og etningslinjer		Beskrivelse av føringer og retningslinjer	
C1	Plan- og bygningsloven		
	§ 8-2 Virkning av regional plan	C1.1	Regional plan skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen.
C2	Fylkesplan for Nordland 2013-2025		
	https://www.nfk.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=5056&Fild=20596		
	3 målområder: Livskvalitet		Livskvalitet (kap 4) Livskraftige lokalsamfunn og regioner (kap 5) Verdiskaping og kompetanse (kap 6)
	Kap. 5.2 Livskraftige lokalsamfunn og regioner	C2.1	Regionsentrene skal være lokomotiver i livskraftige regioner. I utviklingen av livskraftige lokalsamfunn og regioner må både fylkessenteret, regionsentrene og lokalsentrene utvikles. Sentralisering er en global trend. Befolkningen velger i stadig større grad å bo i byene - også i Nordland. For å demme opp for fraflytting fra fylket og spesielt fra distriktene, må det satses særskilt på regionsentrene som lokomotiver for god utvikling i regionene. ....Nordland har følgende sentra med regionale funksjoner: Bodø, Fauske, Leknes, Svolvær, Sortland, Narvik, Mo i Rana, Mosjøen, Sandnessjøen og Brønnøysund.
	Kap 8.2 By- og tettstedsutvikling	C2.2	a) Utbygging av boligområder og arbeidsplasser skal i hovedsak skje innenfor de etablerte by- og tettstedsstrukturene. I arealplanleggingen skal transformasjon og fortetting i byg- og tettsted og rundt kollektivknutepunkter vurderes som virkemidler for å unngå uønsket spredning av bebyggelse.
		C2.3	k) Arbeidsplasser, besøksintensive virksomheter og nye boligområder bør lokaliseres i gangavstand fra gode kollektivtilbud.

C3	Regional plan - Klimautfordringer i Nordland 2016-2020	
	https://www.nfk.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=15198&FillId=13165	
C4	Regional plan for by- og regionsenterpolitikk for Nordland (under arbeid)	
	Planprogram vedtatt 24.11.2015.	C4.1 Byer og regionsentre er i økende grad viktige geografiske enheter i den regionale utviklingen. Både folk og næringsliv trekkes mot byer og større tettsteder. Regional plan for by- og regionsenterpolitikk skal være et verktøy i arbeidet med regional utvikling i Nordland og skal bidra til både å styrke våre by- og regionsentre, samtidig som satsingen skal gi positiv effekt på byenes omland.
C5	Transportplan Nordland 2013-2024 (under revisjon)	
	https://www.nfk.no/tjenester/samferdsel/samferdselsplanlegging/regional-transportplan/	
C6	Handlingsplan for folkehelsearbeid 2013-2016	
	https://www.nfk.no/Handlers/fh.ashx?Mid1=15401&FillId=20921	
	Kap. 11.1 Aktiv transport	C6.1 Aktiv transport er transport som gir fysisk aktivitet på reiser som uansett må gjennomføres, som for eksempel til/fra jobb, skole og handle- og følgesreiser. Aktiv transport kan også gjøres i sammenheng med annen transport, som ulike former for kollektivtransport og bil....Sykling, gåing og kollektivtrafikk må derfor ta veksten i persontrafikken i de store byregionene....Flere syklende og gående er god samfunnsøkonomi. Det å være fysisk aktiv legger grunnlag for sunn vekst og utvikling hos barn og unge, og er viktig for å bidra til god helse i befolkningen....
C7	Kommunedelplan for kollektivtrafikk 2015-2020. Planprogram høringsutkast. Mo i Rana	
	https://login.microsoftonline.com/login.srf?wa=wsignin1.0&whr=sbhf.no&wreply=http://www.rana.kommune.no/nyheter/Documents/KDP%20Kollektivt%20planprogram%20h%C3%B8	
C8	Vefsn kommune. Kommuneplanens langsiktige samfunnsdel 2009-2019.	
	http://www.vefsn.kommune.no/aktuelle-planer.5024036-243639.html	
C9	Brønnøy kommune. Kommunedelplanens samfunnsdel 2013-2020	
	http://www.bronnoy.kommune.no/www/bronnoy/resource.nsf/files/www9ftb3d-kommuneplanens_samfunnsdel_2013-2024/\$FILE/kommuneplanens_samfunnsdel_2013-2024.pdf	
	By-, distrikts- og regionsenterutvikling. Kap 3: I 2024 er Brønnøysund en livskraftig, lekker og levende by for alle	C9.1 Kommunen vil lokalisere arbeidsintensiv virksomhet nær sentrum (for å redusere transportbehov), herunder tilrettelegging for nybygg til Brønnøysundregistrene
C10	Alstahaug kommune. Kommunedelplanens samfunnsdel for perioden 2012-2022.	
	http://www.alstahaug.kommune.no/plan-og-utredning.202296.no.html	